سپهر غرب روزنامه صبح غرب کشور

روزنامه صبح غرب کشور
صاحب امتیاز: مسعود جواندل | مدیرمسؤول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پوروهابی
چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزیان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴
صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۲۱۵۴۱ | آگهی‌ها: ۳۸۲۵۴۰۴۰ - ۰۸۱
پیامک: ۳۰۰۰۱۸۱۸۶۰ | ارتباط با تحریریه: ۳۸۲۷۲۹۳۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۳۸۲۸۱۸۴۹-۰۸۱
گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان

مرا اسکن کنید

یکشنبه ۳۱ تیر ۱۴۰۳
سال شانزدهم | شماره ۲۹۰۰

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، میراثی است گرانمایه و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

نمایندگی‌های سپهرغرب در استان‌ها
عاطفه آزاد پور (ایلام): ۰۹۱۸ ۹۴۳ ۴۹۰۴
فرزاد منتی (کرمانشاه): ۰۹۱۸ ۱۳۰ ۲۷۲۹
شیرین مرادی(کردستان): ۰۹۱۸ ۸۷۷ ۶۹۸۴
مبینا یاحقی(مرکزی): ۰۹۹۰ ۱۷۹ ۴۹۰۹

یک نویسنده همدانی:

وزیر فرهنگ دولت چهاردهم جامعه را به سمت خواندن و اندیشیدن هدایت کند

نویسنده و ویراستار داستانی نشر جمال: تولید کاغذ ازنظر کمی و کیفی باید توان رقابت با کاغذ خارجی را داشته باشد

سپهرغرب، گروه فرهنگی – سمیرا گمار: یک نویسنده همدانی با بیان اینکه وزیر فرهنگ دولت چهاردهم جامعه را به سمت خواندن، اندیشیدن و فلسفه هدایت کند، گفت: متأسفانه فرهنگ اولویت هیچ رئیس و وزیری نیست! درحالی که این مسئله نه‌تنها در وزارتخانه موسوم به فرهنگ، بلکه باید در بدنه دولت اولویت باشد که نسل ما و فرزندانمان با فرهنگ مطالعه آشنا شوند.

روی کار آمدن دولت «برای ایران» مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور منتخب و وعده‌های او در زمینه‌های مختلف فرهنگی و هنری مبنی بر دوری گزیدن از دولتی کردن فرهنگ، بازگرداندن فرهنگ به اصحاب اصلی آن یعنی اهالی هنر، حل مسائل فرهنگی از طریق فرهنگ و تأکید بر امنیتی نکردن این مسائل، آزادی دادن به رسانه‌ها و مطبوعات، ایجاد کرسی‌های آزاداندیشی و غیره، باعث شده تا هنرمندان در فضای موجود به مطالبات و خواسته‌های خود امیدوارتر شوند. علاوه‌بر این و فضایی که در اختیار هنرمندان قرار دارد، یک بخش مهم مربوط به دغدغه‌های ناشران و وضعیت کتاب در ایران بوده که یکی از مطالبات چندساله اخیر حوزه فرهنگ است؛ مسئله‌ای که بیراه نیست اگر بگوییم به بحران تبدیل شده و نیاز به راهکارهای کوتاه‌مدت و بلندمدت دارد.

با ذکر این مقدمه کوتاه و آنچه اشاره شد، در ادامه گفت‌وگوی خبرنگار گروه خبری سپهر را با دو تن از اصحاب فرهنگ کشور در کسوت نویسنده و فعال صنعت نشر خواهید خواند. آن‌ها در این گزارش ضمن اشاره کوتاهی به وضعیت فعلی حوزه چاپ و نشر، به بیان مطالبات خود از وزیر ارشاد دولت چهاردهم می‌پردازند؛ سیدمیثم موسویان که از نویسندگان برجسته استان و کشور بوده و داور و برگزیده جایزه ادبی جلال آل‌احمد و قلم زرین است و مسعود آذرباد که نویسنده و ویراستار داستانی نشر جمال است.

داور و برگزیده جایزه ادبی جلال آل‌احمد و قلم زرین در ابتدای سخنان خود با بیان اینکه نویسندگی یک مسئله انتزاعی بوده و نمی‌توان تعریف واحد و استاندارد برای این مقوله درنظر گرفت، عنوان کرد: به نظر می‌رسد نویسنده کسی است که بتواند از راه نوشتن ارتزاق کند؛ یعنی نوشتن، داستان، شعر، ادبیات و تولید مطلب و محتوای ادبی، مسیر زندگی او برای کسب درآمد باشد که در این صورت یک نویسنده حرفه‌ای است.

■ اگر بخواهیم کسی متقاعد شود برای کلمات ما پول خرج کند، زحمت بسیار دارد

سیدمیثم موسویان ادامه داد: قاعدتاً اگر کسی بخواهد به این استاندارد دست پیدا کند، باید زحمات زیادی را متحمل شود؛ چون ما درحال حاضر در جامعه‌ای هستیم که وقتی افراد دست به جیب می‌شوند که بخواهند چیپس و پفک یا پیتزا بخرند! اینکه کسی متقاعد شود برای کلمات تو هزینه کند، نیازمند آن است که بسیار زحمت کشیده باشی تا کلمات تو را به لذت زودگذری مثل خوردن خوراکی، ترجیح دهند.

وی با این بیان که رقیب نویسنده تمام لذت‌های آنی و زودگذر هستند، تصریح کرد: این مسئله فقط مشکل نویسنده ایرانی نیست، بلکه هر نویسنده‌ای که بخواهد بنویسد، رقبای سرسختی در جامعه رسانه‌محور دارد.

■ دنیا به سمت لذت‌های زودگذر در حرکت است تا تفکر و اندیشیدن

این نویسنده با تأکید بر اینکه نویسنده کسی است که بتواند بنویسد و بفروشد و بنویسد و درآمد داشته باشد، افزود: متأسفانه دنیا ازنظر فرهنگی انسان‌ها را به این سمت سوق می‌دهد که لذت‌های زودگذر را به اهداف بلندمدت ترجیح بدهند؛ بنابراین این یک چالش بزرگ برای همه نویسنده‌ها در دنیا است.

موسویان تأکید کرد: تفکر روی مسائل از طریق فلسفه، داستان و به‌طور کلی خواندن و نوشتن، مستلزم صرف زمان زیادی نسبت به چک کردن شبکه‌های اجتماعی است و همان‌طور که عرض کردم، مختص کشور ما نبوده و در دنیا وضعیت همین‌گونه است. اما مسئله این بوده که در کشورهای مختلف دنیا تمهیداتی اندیشیده‌اند که نویسنده حرفه‌ای در این مسیر رقابتی آسیب نبیند.

■ حمایت از نویسندگان در کشورهای مختلف دنیا امری رایج است

وی در ادامه توضیح داد: به‌عنوان مثال یکی از فرآیندهایی که در دنیا جالب است این بوده که اگر یک نویسنده‌ای کتابی را بنویسد و در کتابخانه بگذارد، به اندازه‌ای که به کتاب او در قفسه‌ها رجوع می‌شود، پول به حسابش واریز می‌شود؛ این یک راه کمک و حمایت از نویسنده است و یا برای مثال یکی از مسائل مهم در دنیا، توجه به

> آذرباد: ممیزی کتاب باید شفاف شود؛ در دولت آقای رئیسی قدم‌های خوبی برداشته شد، اما باید به یک سرانجام روشنی برسد. شاید تعبیر ولنگاری برای این وضعیت تند باشد، اما با فضای خیلی قانونمندی از طرف ارشاد در این بخش مواجه نیستیم که امیدوارم وزیر فرهنگ و ارشاد دولت چهاردهم بتواند قدم‌های مثبت و اثربخشی در این حوزه برداشته و وضعیت را از شرایط فعلی بهتر کند.

کپی رایت بوده و ایران قانون کپی‌رایت را هنوز قبول نکرده! همین مسئله یکی از دلایلی است که باعث شده مترجمان به آثار نویسندگان ایرانی اقبال کمتری داشته باشند.

■ کودکان را به سمت خواندن سوق دهید

این نویسنده مطرح همدانی بیان کرد: برای اینکه نویسنده در رقابت امنیت داشته باشد، دولت‌ها می‌توانند تسهیلاتی درنظر بگیرند که مهم‌ترین آن‌ها سوق دادن کودکان در آموزش به سمت فرهنگ کتاب خواندن، فرهنگ مبارزه با لذت‌های زودگذر و فرهنگ گذر از رسانه‌های مسخرکننده است.

■ متأسفانه فرهنگ اولویت هیچ رئیس و وزیری نیست

موسویان در ادامه سخنان خود در این بخش به وظایف وزیر فرهنگ و ارشاد در این راستا اشاره کرد و با بیان اینکه وزیر فرهنگ دولت چهاردهم جامعه را به سمت خواندن، اندیشیدن و فلسفه هدایت کند، گفت: متأسفانه فرهنگ اولویت هیچ رئیس و وزیری نیست! درحالی که این مسئله نه‌تنها در وزارتخانه موسوم به فرهنگ، بلکه باید در بدنه دولت اولویت باشد که نسل ما و فرزندانمان با فرهنگ مطالعه آشنا شوند.

■ چرا نوجوان بازی را به خواندن ترجیح می‌دهد؟

وی با تأکید بر اینکه آسیب‌شناسی تخصصی در حیطه اختیارات و تکالیف وزیر فرهنگ است، بیان کرد: باید این موضوع بررسی شود که چه آفت‌هایی وجود دارد که بچه‌های ما درحال حاضر تا این حد از شبکه‌های اجتماعی گرفته تا بازی، رسانه‌محور هستند؟ این وزارتخانه باید تمام قوای خود را صرف مبارزه با این آسیب‌ها بکند تا تمام مردم از گرایش به لذت‌های زودگذر، به سمت زندگی معنامحور که نخستین گام آن خواندن و تفکر است، گرایش پیدا کنند. این مسائل هم خود به خود ایجاد نمی‌شود و مستلزم توجه و آموزش بوده و حتی برداشتن یک گام هم در این مسیر مؤثر است.

برگزیده جایزه ادبی قلم زرین بر این نکته هم تأکید کرد که منظور من از فاصله گرفتن مردم ما به‌ویژه نسل نوجوان و جوان از شبکه‌های اجتماعی، فاصله گرفتن از وقت تلف کردن با این ابزارها است؛ وگرنه می‌توان در این فضاها حضور داشت و کار مفید انجام داد.

موسویان در ادامه سخنان خود اذعان کرد: تلاش برای سوق دادن جامعه به سمت خواندن مطالبه‌ای بوده که سال‌ها است دغدغه رهبر معظم انقلاب بوده و متأسفانه در هیچ دولتی توجه کافی به آن نشده و آن‌ها اولویت خود را فرهنگ قرار نداده‌اند. معمولاً همه دولت‌ها اولویتشان اقتصادی بوده و فکر می‌کنند اگر رفاه مردم را تأمین کنند، مسئولیت خود را به انجام رسانده‌اند؛ درصورتی که بردن مردم به سمت رفاه بدون اینکه آن‌ها را به سمت اندیشه و معنا سوق دهیم، عبث خواهد بود.

■ خودمان بین بچه‌ها و خواندن و اندیشیدن فاصله انداخته‌ایم

وی تأکید کرد: درحال حاضر دغدغه تمام ما در هر صنفی این است که نسل نوجوان چرا این‌گونه شده‌اند و کجا کم گذاشته‌ایم؟ پاسخ این است که ما خودمان این کار را کرده‌ایم، دولت‌ها این کار را کرده‌اند؛ شبکه پویا ۱۲ ساعت از روز با بچه‌های ما همین کار را می‌کند، کتاب را از آن‌ها گرفته و تلویزیون را جایگزین کرده. آدمی که تلویزیون نگاه می‌کند، چطور فکر کند؟ من نمی‌گویم بد است، اما می‌گویم به پشتوانه نگاه علمی باید دید میزان اثرگذاری با خواندن بیشتر است یا تشویق به فیلم دیدن؟

داور و برگزیده جایزه ادبی جلال آل‌احمد با این بیان که آفت اندیشه نکردن گریبان غرب را گرفته، اظهار کرد: تصویب قوانین خارج از چارچوب عقل مثل قانونی کردن ازدواج دختر و پدر و مواردی از این دست، مرهون نگاه غرب به انسان بدون اندیشه و تفکر است. محصول اندیشه توجه به لذت‌های زودگذر و عبور از معناگرایی که من معتقدم اگر فکری به حال این وضعیت نکنیم، همین موارد در آینده (با غفلت ما) جامعه ایران را نیز دچار دگرگونی و گذر از معنا خواهند کرد.

موسویان با این بیان که کپی‌سازی دولت‌ها از کشورهای مختلف جهان با اولویت قرار دادن رفاه بدون توجه به معنا، به سرعت ما را به مسیری که آن‌ها در آن افتاده‌اند، نزدیک می‌کند، سخنان خود را در این بخش به پایان برد.

■ صنعت ترجمه باید سامان بگیرد

در ادامه نویسنده و ویراستار داستانی نشر جمال نیز با اشاره به انتظارات ناشران و نویسندگان از وزیر فرهنگ و ارشاد دولت چهاردهم، بیان کرد: ما حجم عظیمی از مخاطب مصرف‌کننده داریم که علاقه‌مند به مطالعه هستند؛ یک جامعه باسوادِ با تحصیلات با طبقه متوسط که مایل است کتاب بخواند و مصرف کند که حالا یا کتاب‌های داستانی است یا کتاب‌های غیر داستانی و این یک فرصت است که در اختیار ما قرار دارد.

مسعود آذرباد خاطرنشان کرد: این افراد علاوه‌بر جامعه ۴۰۰ میلیون نفری همسایگان کشورمان هستند که با داشتن اشتراک زبانی و اعتقادی، مخاطب و مصرف‌کننده کتاب‌های ما بود و این مسئله نیز بسیار حائز اهمیت است.

■ نباید هر ناشری بتواند یک کتاب را چندین‌بار ترجمه کند!

وی سپس توضیح داد: در حوزه کتاب کاری که وزاری دولت‌های قبلی هم به‌خاطر شرایطی که پیش آمد نکردند و از کنار آن گذشتند، مسئله ترجمه است که باید سامان بگیرد؛ به این معنا که هر کتابی ترجمه نشود و هر ناشری نتواند هر کتاب را چندین‌بار ترجمه کند! یعنی کتابی که وارد کشور شده و پُرمخاطب می‌شود، گاهی ۱۰ تا ۲۰ ناشر برای ترجمه آن اقدام می‌کنند! این مسئله باید یک قاعده و قانون پیدا کند تا ناشران زیرزمینی و ناشرانی که بیشتر رویکرد مالی و اقتصادی دارند تا رویکرد فرهنگی، نتوانند آزادانه این کار را انجام دهند.

■ خودکفایی در تولید کاغذ باید به‌لحاظ کمی و کیفی باشد

این نویسنده و ویراستار برجسته کشور در ادامه با اشاره به مسئله کاغذ، توضیحاتی داد و مطرح کرد: چندین‌بار اخباری مبنی بر خودکفایی در زمینه تولید کاغذ در کشور منتشر شد که این

> موسویان: برای اینکه نویسنده در رقابت امنیت داشته باشد، دولت‌ها می‌توانند تسهیلاتی درنظر بگیرند که مهم‌ترین آن‌ها سوق دادن کودکان در آموزش به سمت فرهنگ کتاب خواندن، فرهنگ مبارزه با لذت‌های زودگذر و فرهنگ گذر از رسانه‌های مسخرکننده است.

مسئله نیز ازنظر کمی و کیفی باید به یک سرانجام روشن برسد! به این معنا که کاغذ تولیدشده در داخل هم کیفیت کاغذ خارجی را داشته باشد و هم فراوانی آن به حدی باشد که ناشر کاغذ خارجی و وارداتی را نخرد.

آذرباد با این بیان که مسائل ذکرشده مربوط به حوزه کتاب بود، اذعان کرد: در حوزه سینما و موسیقی نیز به تبع همین است و باید یک روند یکدستی ایجاد شود که تولیدکننده اثر هنری یعنی نویسنده و هنرمند با کمترین دغدغه وارد این فضا شوند.

■ مسئله ممیزی کتاب‌ها باید شفاف شود

وی سپس در پایان سخنانش به موضوع مهم ممیزی کتاب پرداخت و گفت: ممیزی کتاب باید شفاف شود؛ در دولت آقای رئیسی قدم‌های خوبی برداشته شد، اما باید به یک سرانجام روشنی برسد. شاید تعبیر ولنگاری برای این وضعیت تند باشد، اما با فضای خیلی قانونمندی از طرف ارشاد در این بخش مواجه نیستیم که امیدوارم وزیر فرهنگ و ارشاد دولت چهاردهم بتواند قدم‌های مثبت و اثربخشی در این حوزه برداشته و وضعیت را از شرایط فعلی بهتر کند.

در خاتمه باید گفت با توجه به آنچه گفته شد و شواهد نشان می‌دهد، ما چاره‌ای نداریم که با کتاب و خواندن آشتی کنیم؛ مادامی که جامعه با خواندن فاصله دارد، نمی‌توان به رشد آن و البته بهبود وضعیت نویسندگان امیدوار بود. انتظار می‌رود وزیر آتی فرهنگ و ارشاد اسلامی با مسئله‌شناسی دقیق، کار ریشه‌ای و عمیق گرایش مردم به مسائل اساسی و مهم حوزه فرهنگ را در دستور کار خود قرار داده و خارج از چند سال مسئولیتی خود، با فکر بلندمدت در این راستا گام بردارد.

صعود بی‌وقفه قیمت کاغذ، خارج شدن کتاب از سبد خرید خانوار، تعطیلی کتاب‌فروشی‌ها و انتشاراتی‌ها و وقت گذراندن بیشتر در شبکه‌های مجازی به‌جای کتابخانه‌ها، همه از مواردی است که نیازمند مدیری لایق، دلسوز و فهیم بوده تا در کمترین زمان از مشکلات بکاهد. اما آنچه که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت دوازدهم باید بداند این است که خواسته‌ها و مشکلات ناشران و نویسندگان به‌عنوان بخشی از جامعه بزرگ فرهنگ ایران است که جز با گفت‌وگو و شنیدن همه نظرات موافق و مخالف، حاصل نخواهد شد.